

سانسورها هم دیگر خیلی جانب دارانه است. با این اوصاف اگر خبرنگار مدام نگران از دست دادن شغلش باشد نمی‌تواند حرفی را بزند که باید بزند. میان آزادی بیان و امنیت شغلی باید تعادل برقرار باشد.

طهورا کوهبنانی: به نظر من امنیت شغلی و آزادی بیان دو مقوله در تضاد با هم هستند. اگر در هر کدام از آن‌ها افراط یا تفریط کنیم نتیجه خوبی در روند کار ندارد. یک خبرنگار نسبت به شرایطی که در آن قرار دارد باید خیلی آگاه باشد که تولید محتوای درست داشته باشد. گاهی امنیت جامعه یا حتی افکار عمومی با یک خبر ممکن است خدشه دار شود.

زهرا سبزیان: اگر خبرنگار بودن یک رسالت است، آزادی بیان در آن مهم است و شاید انتخاب آزادی بیان به قیمت حذف شدن باشد مثلاً خبرنگارانی هستند که برخلاف بقیه آزادی بیان را انتخاب می‌کنند و امنیت شغلی خود را کامل از دست می‌دهند. به نظر من همین نشان دهنده رسالت خبرنگار است.

خیلی‌ها فکر می‌کنند با کمک هوش مصنوعی خبرنگار می‌شوند، شما چنین تصویری دارید؟

ریحانه زحمت‌کش: نه هوش مصنوعی جای آدم‌ها را نمی‌گیرد در هر حوزه‌ای. یک خبرنگار باید در جامعه حضور داشته باشد و از نزدیک با مخاطب خود در تعامل باشد. در واقع این حضور فیزیکی مهم است بنابراین هوش مصنوعی نمی‌تواند این حضور فیزیکی را درک کند یا حال و هوای آن را برای مخاطبان به درستی روایت کند. هوش مصنوعی ساخته دست ماست و به نظر من از خودش چیزی ندارد که بخواهد روی دست ما بلند شود ولی ابزار کمکی می‌تواند باشد.

زهرا سبزیان: شاید خیلی‌ها تصور کنند که در آینده هوش مصنوعی جای خبرنگاران را در جامعه می‌گیرد اما هوش مصنوعی زمانی می‌تواند موفق باشد که خلاقیت انسان در آن دخیل باشد. می‌توان هوش مصنوعی را در این حوزه به کار گرفت اما نحوه فعالیت آن بستگی به خلاقیت یک خبرنگار دارد. به عبارتی کنترل آن دست خبرنگار است.

حالا که حرف هوش مصنوعی شد از شبکه‌های اجتماعی هم بگوییم. به نظر شما روزنامه و نسخه چاپی یا کانال و شبکه‌های اجتماعی؟

ریحانه زحمت‌کش: من ترجیح می‌دهم محتوای تولیدی خود را در روزنامه منتشر کنم چون روزنامه برای مخاطب شناخته شده‌تر است. ضمن اینکه اصالت بیشتری هم دارد.

چیزی که چاپ شده رانمی‌توان تغییر داد ولی محتوای مجازی را بارها می‌شود ادیت کرد.

طهورا کوهبنانی: من اگر خبرنگار باشم برای انتشار مطالب خود پلتفرمی را انتخاب می‌کنم که ضعیف‌تر باشد چرا که اگر آن محتوا ارزشمند و مهم باشد به پلتفرم فرصت رشد را می‌دهد. به عنوان مثال اینستاگرام در جامعه خیلی طرفدار دارد اما تعداد اخبار نادرست و دروغ در آن زیاد است. مثلاً کسی که رسالت کار خبرنگاری برایش مهم است می‌تواند با تولید محتوای درست و دقیق با محتوای دروغین در اینستاگرام رقابت کند.

زهرا نسیم طوسی: تولید و انتشار محتوا در هر پلتفرمی باید بر اساس سلیقه مخاطب باشد. مثلاً فضای ایتا یا فضای اینستاگرام متفاوت است. یک خبرنگار باید در این فضاها متفاوت به گونه‌ای محتوای خود را منتشر کند که درست و صریح باشد و در عین حال درگیر چارچوب‌های از پیش تعیین شده نشود.

حرف‌های دخترها را خواندید حالا ورق بزنید و در صفحه بعد حرف‌های دوستان خبرنگار ما را بخوانید که سال‌ها این حرف‌ها تجربه کرده‌اند. زنانی که با خبر زیسته‌اند.

هوش مصنوعی: ابزار نه جایگزین

روزنامه یا شبکه‌های اجتماعی

با این توضیحات به نظر تان در این زمینه کار یک خانم خبرنگار متفاوت‌تر باشد؟

ریحانه زحمت‌کش: معمولاً شرایط جامعه برای خانم‌های شاغل سخت‌تر است و در این زمینه هم حتماً همین‌طور است. شغل خبرنگاری برای ما در جامعه سخت‌تر است چون نیازمند حضور فعال در جامعه است و از طرفی اغلب مسئولان جامعه ما مردها هستند که ارتباط با آن‌ها سخت است.

زهرا نسیم طوسی: گاهی اوقات شنیده‌ام که پیش آمده خانم‌های خبرنگار هنگام مصاحبه با برخی از افرادی که صاحب‌منصب یا مشهور هستند، با تحقیر و بی‌احترامی مواجه شده‌اند. به نظر من، اگر خبرنگار آن لحظه یک آقا بود، شاید مورد بی‌احترامی قرار نمی‌گرفت؛ یا شاید هم تحمل آن توهین برایش آسان‌تر بود. بالاخره آقایان روحیه مقاوم‌تری نسبت به ما دارند.

زهرا سبزیان: با توجه به فرهنگ جامعه، به نظر من برای دختران، خبرنگار بودن در مقایسه با پسران خیلی سخت‌تر است. مثلاً برای مردم، پذیرش اینکه یک دختر باید یک سری سؤال را بپرسد و با افراد مختلف تعامل داشته باشد، چندان جالب نیست و سختی کار برای دختران خبرنگار بیشتر می‌شود. از طرفی، در همین زمینه به نظر من فضای ورود برای آقایان بیشتر از خانم‌ها بوده است. شما ببینید مثلاً در نشست‌های خبری یا گفت‌وگو، آقایان راحت‌تر می‌روند جلو، ولی یک خانم اصلاً نمی‌تواند.

طهورا کوهبنانی: در ادامه صحبت‌های دوستانم باید اضافه کنم که فضای کار خبرنگاری بعضی مواقع شلوغ، خطرناک و پرتنش است و با روحیات یک دختر خانم در تضاد است و حتی شاید برای یک دختر اذیت‌کننده هم باشد. البته این نظر من است و خیلی‌ها ممکن است مخالف باشند.

این ارتباط با همه به‌ویژه مسئولان یک جذابیت خاص به نظر تان ندارد؟ یک شهرت مخصوص خبرنگاری مثلاً؟

ریحانه زحمت‌کش: هست ولی به نظر من یک خبرنگار نباید دنبال شهرت یا راه‌انداختن کار خودش و پارتی‌بازی باشد. اگر چنین کاری کرد کلاً نباید به او گفت خبرنگار باید گفت خبربیار! خبرنگار باید با تمام وجود و وجدان خود برای مردم

خبرهای واقعی تولید کند.

زهرا سبزیان: به نظر من اگر یک خبرنگار معروف شد دیگر رسالتی در کارش وجود ندارد، چون مدام دغدغه این را دارد که مردم او را ببینند. خبرنگاری که دنبال معروف شدن خودش نیست، تمام تلاشش را در مسیر کارش می‌گذارد. البته که یک نکته می‌تواند قابل توجه باشد و آن هم این است که مثلاً ما یک خبرنگار را در حوزه‌ای خاص بشناسیم این تخصصی کار کردن شاید فرد را در زمینه خودش مشهور کند ولی در نهایت به نفع مردم است.

می‌دانید که این خوب بودن و مسئولیت‌پذیر بودن گاهی تحت تأثیر سانسورهای خبری قرار می‌گیرد؟

زهرا نسیم طوسی: بله. برای یک خبرنگار قطعاً باید امنیت شغلی وجود داشته باشد تا در نهایت آزادی بیان شکل بگیرد. البته قبول دارم که برخی موضوعات نباید مطرح شود ولی برخی

انتخاب میان ماندن و گفتن

زهرا سبزیان
۲۴ ساله، دارای مدرک کارشناسی علوم تربیتی

طهورا کوهبنانی
۲۱ ساله، دانش‌آموخته رشته طراحی دوخت